

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

1. Σωστό 2^ηξ «Τότε σ' ένα ...τους άλλους»
2. Λάθος 5^ηξ «Είναι αξιοσημείωτο ...ήταν άντρας»
3. Σωστό 6^ηξ «Όταν μάθαιναν ...με τέτοιο τρόπο»
4. Λάθος 4^ηξ «Αποδείχτηκε ότι το 90% ... πιο έντονο ηλεκτροσόκ»
5. Σωστό 7^ηξ «επειδή στο πείραμα ...ήταν 90%»

Ερώτημα 2^ο(μονάδες 10)

Οι λογικές αντιφάσεις που παρουσιάζονται είναι οι εξής:

1. ευφυΐα – βλακεία / ηρωισμός – χαμέρπεια: «Πράγματι δεν είμαστε ...και η βλακεία»
2. εξοπλισμοί – ειρήνη: «που κατασκευάζει όπλα για να εμποδίσει τον πόλεμο»
3. καταστροφή – οικοδόμηση: «η επιστήμη χρησιμοποιείται για να καταστρέφει και να οικοδομεί»

Οι λογικές αυτές αντιφάσεις τεκμηριώνουν το παράλογο του κόσμου που ζούμε σήμερα με στόχο να κινητοποιήσουν την εγρήγορση των ανθρώπων και να προτρέψουν σε αντίσταση τους σ' αυτή την δυστοπική, αντιφατική πραγματικότητα, στην οποία ο κόσμος διχάζεται λόγω συμφερόντων, εθνικιστικών, θρησκευτικών και ρατσιστικών ιδεολογιών και εμμονής σε στρεβλά καλλιτεχνικά πρότυπα.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

α) Η ερώτηση «Ποιοι είμαστε;» στην αρχή του δεύτερου κειμένου λειτουργεί ως αφόρμηση για να ξεδιπλωθεί όλη η δυσλειτουργική και αντιφατική πραγματικότητα που βιώνει διαχρονικά ο άνθρωπος στην παγκόσμια κοινωνία μας, όπου υπάρχει σύγκρουση πολλών αξιών και προτεραιοτήτων ζωής.

Επιπλέον επικοινωνιακά έλκει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, γιατί διατυπώνει ένα οντολογικό ερώτημα που πάντα θα αποτελεί απορία, καθώς όλοι το έχουν κατά νου. Μ' αυτόν τον τρόπο το κείμενο κερδίζει σε αμεσότητα και ζωντάνια.

β) Το συγκεκριμένο χωρίο χαρακτηρίζεται από μακροπερίοδο λόγο, γιατί η περίοδος του λόγου αποτελείται από μια κύρια πρόταση «Είμαστε υπήκοοι αυτού του ασυνάρτητου και παράλογου κόσμου» που ακολουθείται από αρκετές άλλες δευτερεύουσες, οι οποίες προσδιορίζουν την κύρια και εξαρτώνται συντακτικά η μια από την άλλη και μάλιστα δημιουργείται διαδοχική υπόταξη, ενώ κάποιες δευτερεύουσες συνδέονται και παρατακτικά.

Το ύφος που δημιουργείται με τον μακροπερίοδο λόγο και με αυτή την σύνδεση είναι ενός λόγου πυκνού σε νοήματα και τεκμηρίωση. Άρα, το ύφος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σοβαρό, πολύπλοκο και δυσνόητο για τον μη εξοικειωμένο αναγνώστη.

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Το θέμα του κειμένου είναι η επιβολή από το κράτος, στα πλαίσια ενός μελλοντολογικού αφηγήματος, της μαζοποίησης στον τρόπο σκέψης των ανθρώπων, στα συναισθήματα τους και στους στόχους που οφείλουν να έχουν στη ζωή. Συγκεκριμένα, αρχικά με την αναγγελία νόμων που υποδεικνύει αφάνταστη πληθώρα (Νόμος 11.113.303), με τη χρήση οξύμωρου σχήματος (Υπουργείο Μαζικής Πρωτοβουλίας) και με τη χρήση κεφαλαίων στην αναφορά των κύριων στόχων του κράτους (Ιδεώδες της Μαζικής Ζωής μας / Μαζική Παραγωγή) και αυτών που ελέγχουν την υλοποίησή τους (Μαζικός Υπεύθυνος / Κράτος), γίνεται εμφανής μια εφιαλτική κοινωνική πραγματικότητα στην οποία όλος ο «εσωτερικός κόσμος των πολιτών» διαμορφώνεται από μια κεντρική εξουσία μέσω νόμων, που με αφάνταστη εμμονή σε λεπτομέρειες, προδιαγράφουν τα συναισθήματα όλων «έχουμε τώρα τυποποιημένη και την Ευτυχία» εναρμονίζοντας όλους τους ανθρώπους σε έναν ενιαίο τύπο πολίτη, όπου ακόμα και οι συμπεριφορές και οι συναισθηματικές αντιδράσεις πρέπει να είναι συγκεκριμένες και τυποποιημένες, όπως και τα προϊόντα, για να είναι βέβαια και απόλυτα

ελέγξιμες από την κεντρική εξουσία. Κυριαρχεί ως βασικός στόχος και τελικό επίτευγμα η μαζική παραγωγή των προϊόντων που παραγκωνίζει κάθε άλλη προτεραιότητα «το μεγάλο, το υψηλό ...τη Μαζική Παραγωγή». Η ειρωνεία του αφηγητή «. . . και τι μεγαλειώδους απλοποίηση . . .» καυτηριάζει αυτές τις προσπάθειες του κράτους στα πλαίσια των οποίων ακόμα και βασικοί στόχοι όπως η Ευτυχία τυποποιούνται και επιβάλλονται, αντί να βιώνονται προσωπικά και διαφορετικά από κάθε άνθρωπο.

Ο μαθητής / -τρια, ανάλογα με τα προσωπικά του βιώματα και τον χαρακτήρα του, μπορεί να τοποθετηθεί κριτικά εκφράζοντας πιθανόν τον αποτροπιασμό του και την απογοήτευσή του για αυτήν την δυστοπική κοινωνία ή κάνοντας κάποιους παραλληλισμούς με σημερινά ολοκληρωτικά καθεστώτα (Βόρεια Κορέα). Αρκεί αυτά που θα γράψει να είναι τεκμηριωμένα.